

Nemzeti szabályozás előírhatja az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között kötött, tisztességtelen feltételt tartalmazó szerződés semmisségét, amennyiben ez a fogyasztó fokozottabb védelmét biztosítja

Az uniós jog ugyanis – noha főszabály szerint csak a tisztességtelen feltételek kiküszöbölésére irányul – lehetővé teszi, hogy a tagállamok a fogyasztók számára az uniós jogban előírtaknál magasabb szintű védelmet biztosítsanak

A 93/13 irányelv¹ előírja, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által megszabott tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve. E tekintetben valamely szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára. Ha az ilyen feltételt tartalmazó szerződés e feltétel kihagyásával is teljesíthető, a szerződés továbbra is köti a feleket.

J. Pereničova és V. Perenič 150 000 szlovák korona (4979 euró) összegben kaptak hitelt az SOS szabványszerződés alapján fogyasztói hiteleket nyújtó hitelintézetnek nem minősülő szervezettől. A hitelszerződés szerint a kölcsönt 32 havi, 6000 szlovák korona (199 euró) összegű részletben kellett visszafizetniük, amelyhez hozzáadódik egy harmincharmadik – a nyújtott hitel összegének megfelelő – részlet. Az adósoknak így 342 000 szlovák korona (11 352 euró) összeget kellett visszafizetniük.

A teljeshiteldíj-mutatót (THM) – azaz a fogyasztót a hitellel összefüggésben terhelő költségek teljes összegét - az említett szerződésben 48,63%-ban állapították meg, míg a kérdést előterjesztő szlovák bíróság által elvégzett számítás szerint az ténylegesen 58,76%.

J. Pereničova és V. Perenič annak megállapítására irányuló keresetet terjesztett az Okresný súd Prešov (eperjesi kerületi bíróság, Szlovákia) elé, hogy hitelszerződésük több tisztességtelen feltételt tartalmaz, mint például a THM pontatlan megjelölése, továbbá e bíróságot a szerződés egésze semmisségének megállapítására kéri.

A szlovák bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az irányelv lehetővé teszi-e számára egy tisztességtelen feltételeket tartalmazó fogyasztói szerződés semmisségének megállapítását, amennyiben ez a megoldás a fogyasztó számára kedvezőbb. Amint ugyanis a nemzeti bíróság pontosítja, a semmissé nyilvánítás esetén az érintett fogyasztóknak kizárólag a 9% mértékű késedelmi kamatot kellene megfizetniük, és nem a nyújtott hitellel összefüggő valamennyi költséget, amelyek sokkal magasabbak lennének, mint az említett kamat.

Ítéletében a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy az irányelv célja a fogyasztói szerződésekben szereplő tisztességtelen feltételek kiküszöbölése, amennyiben lehetséges, a szerződés egésze érvényességének fenntartásával, nem pedig az ilyen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződés semmissé nyilvánítása.

¹ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.).

Ezt követően azon szempontokat illetően, amelyek lehetővé teszik annak értékelését, hogy valamely szerződés valóban teljesíthető-e a tisztességtelen feltételek kihagyásával is, a Bíróság megállapítja, hogy olyan objektív megközelítést kell alkalmazni, amely szerint a szerződő felek valamelyikének, a jelen esetben a fogyasztónak a helyzete nem tekinthető a szerződés jövője szabályozásában meghatározó szempontnak. Következésképpen az irányelvvel ellentétes az, ha annak értékelése során, hogy az egy vagy több tisztességtelen feltételt tartalmazó szerződés az említett feltételek kihagyásával is teljesíthető-e, kizárólag az említett szerződés egésze semmissé nyilvánításának a fogyasztó számára kedvező hatásait veszik figyelembe.

A Bíróság azonban megállapítja, hogy az irányelv a tisztességtelen feltételekre vonatkozó nemzeti jogszabályoknak csak részleges és minimális harmonizációját végzi el, elismerve a tagállamok azon lehetőségét, hogy a fogyasztók számára az irányelvben előírtaknál magasabb szintű védelmet biztosítsanak. Ennélfogva **az irányelvvel nem ellentétes az, ha valamely tagállam az uniós jog tiszteletben tartásával olyan nemzeti szabályozást ír elő, amely lehetővé teszi az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között kötött, egy vagy több tisztességtelen feltételt tartalmazó szerződésnek a maga egészében történő semmissé nyilvánítását, amennyiben ez a fogyasztó fokozottabb védelmét biztosítja.**

Végül a Bíróság azt a választ adja, hogy az olyan kereskedelmi gyakorlat, amely egy hitelszerződésben a valósnál alacsonyabb mértékű THM megjelöléséből áll, hamis információt jelent a hitel teljes költségét illetően, amely gyakorlatot a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv² értelmében megtévesztő kereskedelmi gyakorlatnak kell minősíteni annyiban, amennyiben ténylegesen vagy valószínűsíthetően arra készteti az átlagos fogyasztót, hogy olyan üzleti döntést hozzon, amelyet egyébként nem hozott volna meg. A Bíróság álláspontja szerint, jóllehet e körülmény olyan elemet képez, amely figyelembe vehető valamely szerződés feltételei tisztességtelen jellegének megállapításához, nem olyan azonban, mint amely automatikusan és önmagában megalapozza az említett feltételek tisztességtelen jellegét. A szóban forgó feltételek minősítéséhez ugyanis az adott ügy összes sajátos körülményét meg kell vizsgálni. Továbbá valamely kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen jellegének megállapítása nem gyakorol közvetlen hatást arra, hogy a szerződés a maga egészében érvényes-e.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

---

² A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 149., 22. o.).